



FOTO Gatis Dieziņš (Aizsardzības ministrija)

Augšdaugavas novads, Latvija. Pie robežkontroles punkta „Silene“ izvietotie pretmobilitātes šķēršļi – „pūķa zobi“.

Konceptuāli vienojas par rīcības plānu Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai



Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija

17. septembrī viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministres Ingas Bērziņas vadībā notika Austrumu pierobežas sociālekonomiskās attīstības un drošības stiprināšanas tematiskās komitejas trešā sanāksme. Tajā tika apspriests Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) sadarbībā ar nozaru ministrijām pilnveidotais rīcības plāns Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.-2027. gadam. Plāns apkopo jau iepriekš iekļātos VARAM un citu nozaru ministriju ieceris, kā arī jaunus priekšlikumus Aus-

trumu pierobežas izaicinājumu risināšanai.

Jau tuvāko mēnešu laikā rīcības plāna projekts tiks nodots publiskajai apspriešanai un virzīts oficiālai saskaņošanai Vienotajā tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portālā.

Ministre Inga Bērziņa: „Stiprināt Austrumu pierobežas drošību, ekonomiku un cilvēkresursus nozīmē stiprināt visas Latvijas labklājību. Jau šobrīd 2021.-2027. gada plānošanas periodā proporcionāli vislielākie VARAM ieguldījumi tiek novirzīti tieši Latgales plānošanas reģionam, taču vienlaikus ir skaidrs, ka nepieciešami plašāki pasākumi, ievērojot arī šī brīža ģeopolitisko situāciju. Tieši tādēļ šajā

Turpinājums 14. lpp.

Stiprinās NATO un ES austrumu flanga ārējās robežas

Baltijas valstis un Polija kopīgi stiprinās ārējās robežas un gaisa telpas aizsardzību



Aizsardzības ministrija

Baltijas valstis un Polija kopīgi stiprinās NATO un ES austrumu flanga ārējās robežas un gaisa telpas aizsardzību, nodrošinot kopīgu interešu pārstāvēniecību.

Tiekoties Daugavpilī, aizsardzības ministrs Andris Sprūds, Lietuvas aizsardzības ministrs Laurīns Kasčūns (Laurynas Kasčiūnas), Igaunijas aizsardzības ministru Hanno Pevkurs (Hanno Pevkur) un Polijas Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra viet-

nieks Staņislavs Vžateks (Stanislaw Wziątek) apsprieda līdz šim paveiktos darbus Baltijas aizsardzības līnijas izveidē un pretgaisa aizsardzības spēju stiprināšanā.

„Nacionālie bruņotie spēki Latgalē ir izvietojusi papildu pretgaisa aizsardzības vienības, stiprinot gan gaisa telpas novērošanu, gan notriekšanas spējas. Mēs saskaramies ar nopietniem apdraudējumiem no Krievijas un bezpilota lidaparātu izaicinājumi ir mūsu jaunā realitāte. Tādēļ Baltijas reģiona valstis kopīgi motivē NATO sabiedrotos īstenot iepriekš jau pieņemtos kolektīvos

lēmumus stiprināt alianses ārējās robežas, arī gaisa telpu“, pēc tikšanās puda A. Sprūds.

Tāpat sanāksmes dalībnieki aizvadīja attālinātu sanāksmi ar NATO amatpersonām, lai pārrunātu gan NATO finansējuma piesaistes ie-

Turpinājums 7. lpp.



9 771837 699002

DIVAS SAULES

„2x2“ dodas uz Austrāliju!

2025. gada vasarā pasaules jauniešu seminārs „2x2“ pirmo reizi notiks Austrālijā – centrā „Dzintari“, kas atrodas 60 km attālumā no Adelaides. Tā būs nedēļu gara nometne, kas no 22. līdz 29. jūnijam pulcēs 18–30 gadus vecus latviešu jauniešus no dažādām pasaules vietām, lai šķiltu jaunas draudzības, mācītos un priecātos, dziedātu un dancotu, stiprinātu kopības sajūtu un prātotu un diskutētu, ko šodien mums nozīmē būtība latvietim.

Semināra nosaukums ir DIVAS SAULES – tiksimies īpašā laikā uzreiz pēc saulgrīziem, kad vienā krastā saule ir visaugstāk, bet otrā – viszemāk. Domāsim par pasauli, kurai mēdz būt divējāda daba, duālo mūsos pašos, divu saulu ceļu vienai otrai pretim un to, ka galu

galā mēs visi esam šeit – starp divām saulēm, bet zem vienām debesīm. „Ne velti esam izvēlējušies divu saulu tēmu saulgrīžu laikā. Tomēr, lai arī cik augstu atkastos saule Latvijā vai Austrālijā, svarīgākais, ka mēs, latvieši, esam zem viena debesjuma,“ teic semināra vadītāja Dārta Apsīte.

N o m e t n e s nedēļa būs piepildīta – ik rītu notiks ievirzes jeb interaktīvas lekcijas, ik pēcpusdienu – projekti jeb aktīvas nodarbes, pievakarēs – koplekcijas, diskusijas un kopaktivitātes, savukārt vakaros – erudīcijas spēles, radoši konkursi, dziesmas, dejas un sarunas. Ievirzes un projektus vadīs iedvesmojoši savas jomas profesionāļi, tostarp žurnālists, žurnāla *Ir* līdzdibinātājs Pauls Raudseps. Par bagātīgu programmu gādās ilggadēja kustības „2x2“ dalībniece, padomes locekle Vanda Dauksta.

Dalības maksa ir 365 EUR / 600 AUD, kur iekļauta dzīvošana, ēšana, transports no Adelaides un citi programmas izdevumi. Pirmā iemaksa ir 120 EUR / 200 AUD, kas jāveic uzreiz pēc pieteikšanās.

Tuvākā lidosta ir Adelaide (ADL). 22. jūnijā no Adelaides uz „Dzintariem“, bet 29. jūnijā no „Dzintariem“ uz Adelaidi tiks nodrošināts autobuss. 21. jūnijā „Dzintaros“ tiks svinēti Jāņi – vari ierasties ātrāk un svinēt svētkus kopā!



Divreizdivi.



Semināra vadītāja Dārta Apsīte.

FOTO Publicitātes foto

„2x2“ aicina uz 60 gadu jubilejas balli

Pasaules latviešu jaunatnes kustības jubilejas balle Rīgas Latviešu biedrības namā



DIVREIZDIVI

16. novembrī, skaistajā Latvijas dzimšanas dienas nedēļā, kustība „2x2“ atzīmēs 60 gadadienu kopš pašas pirmās nometnes Amerikas Savienotajās Valstīs, kas pulcēja kopā tur dzīvojošus jauniešus, lai vairotu latvisko garu, veidot dedzīgu, apzinīgu un latvisku jaunatni, kura mērķtiecīgi turpinās latviskās tradīcijas arī ārpus

Latvijas robežām.

Kustība „2x2“ nu jau aptver vairākus tūkstošus semināru dalībniekus un vadītājus, kuri deg par kustību un tās nākotni. Viena no „2x2“ aktīvistēm kultūras žurnāliste Eva Johansone stāsta: „Esmu sapratusi, ka svētki ir jāsvin, jo īpaši jubilejas! „2x2“ cilvēku satikšana man rada prieku. Tik lielu dažādību – ministri, mūziķi, uzņēmēji, mediķi un citi – var piedzīvot tikai „2x2“ dalībnieku vidū. Šī balle būs

Turpinājums 4. lpp.

Vairāk informācijas un pieteikšanās meklē šeit: ej.uz/2x2divassaulas

Par pasaules latviešu jaunatnes semināru 2x2

Pasaules latviešu jaunatnes seminārs „2x2“ apvieno Latvijā un ārpus Latvijas dzīvojošos latviešu jauniešus vecumā no 18 līdz 30 gadiem. „2x2“ organizēšana ir balstīta uz brīvprātības principa – visi rīkotāji to dara bez atlīdzības.

Alise Zita Zeidaka
„2x2“ semināra „Divas saules“ komunikācijas vadītāja

Published by Sterling Star Pty Ltd
ABN 54053671855

Redakcija / Editorial Office:
Sterling Star
PO Box 6219
SOUTH YARRA, VIC 3141
AUSTRALIA

redakcija@laikraksts.com
latvietis@netspace.net.au

www.laikraksts.com

Chief Editor: Dr. Gunars Nagels

Abonēšanas cena drukātam laikrakstam: \$60 par 10 numuriem, \$115 par 20 numuriem vai \$285 par 52 numuriem ar piegādi Austrālijā.

Čekus rakstīt uz vārda:
„Sterling Star Pty Ltd“.

Sludinājumu cena: \$7 par 1 cm telpu vienā slejā vienā numurā.

Content and design:
© Sterling Star 2024.
All rights reserved.

Tīmeklī/Online ISSN 1837-6991
Abonētājiem/Print ISSN 1837-6983

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ne katrā gadījumā atbilst redakcijas viedoklim, un redakcija par tām neuzņemas atbildību. Redakcija patur tiesības manuskriptus un fotogrāfijas rediģēt. Laikraksts honorārus nemaksā.

Redakcijā



Sveicināti, lasītāji!
Latvija gatavojas karam ar Krieviju. Ja 2020. gadā Latvijas Aizsardzības ministrija izdeva bukletu „Kā rīkoties krīzes gadījumā“,

tad šogad iznāca bukleta papildinātā versija. Aizsardzības ministrija raksta: „Tajā iekļauta informācija par ģimenes rīcības plānu krīzes situācijās, sniedzot praktiskas norādes plāna izstrādei, atbilstoši dzīvesvietai. Tāpat papildināta informācija par rīcību krīzes situācijā, ārkārtas gadījumam nepieciešamajām rezervēm un priekšmetiem, ko glabāt automašīnā.“

„Krīzes gadījumi“ var būt visādi, bet, tā kā visvairāk jāuztraucas tieši par vienu konkrētu krīzes veidu, tad šogad Aizsardzības ministrija izdeva rokasgrāmatu ar vienkāršu, atklātu nosaukumu: „Kā rīkoties kara gadījumā“. Tur esot iekļautas mācības no Ukrainas pieredzes cīņā pret Krievijas okupācijas armiju. Par rokasgrāmatu Ministrija raksta: „Tajā iespējams uzzināt par krājumu veidošanu, komunikāciju un informācijas meklēšanu, rīcību apšaudes laikā vai nonākot kaujas zonā, savas mājvietas sagatavošanu kā patvēruma vietu, psiholoģisko noturību kara laikā, kā arī citu svarīgu informāciju par kara pārvarēšanu.“

Abi izdevumi ir lejuplādējami no Aizsardzības ministrijas mājas lapas*.

Kara tuvumu apstiprināja gadījums ar Krievijas dronu sestdienas, 7. septembra rītā. Tas esot aprīkots ar sprāgstvielu, ielidojis no Baltkrievijas un nogāzies Gaigalavas pagastā Rēzeknes novadā. Preses konferencē divas dienas vēlāk Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš norādīja, ka drons nav bijis speciāli mērķēts uz Latviju, bet gan uz Ukrainu. Tas esot „Šaheda“ tipa drons. Kā zināms, šāda tipa dronu Irāna piegādā Krievijai, un Krievija arī ražo tādu pašu dronu ar nosaukumu „Geraņ-2“.

Preses konferencē piedalījās arī aizsardzības ministrs Andris Sprūds un NBS Gaisa spēku komandieris pulkvedis Viesturs Masulis. Ir saprotams, ka preses konferencē nedrīkstēja atklāt visu operatīvo informāciju, bet, tik vai tā, nevarējām sevišķi daudz uzzināt. Pirmkārt – uz kāda pamata tika apgalvots, ka drons nav ar ļaunprātīgu nolūku tēmēts uz Latviju? Cerības tikai? Vai tas lidojis pāri tai laikā notikušajām militārām mācībām „Namejs 2024“? Vai tas lidojis pāri NATO lokatoram Audriņos? Vai tas lidojis pāri Rēzeknei?

Jāpieņem, ka Latvija un NATO ieguvušas labu mācību no šī incidenta, arī kā komunicēt ar tautu.

GN

* <https://www.mod.gov.lv/lv/nozares-politika/visaptverosa-valsts-aizsardziba/noturibas-veicinasana>

Jaunatnes Dienu 2024 biļetes pieejamas visiem pasākumiem

Nevilcinieties un rezervējiet savu vietu jau tagad!



Lielskas ziņas latviešu kopienai un JD cienītājiem! Tagad pieejamas biļetes uz visiem Jaunatnes Dienu 2024 pasākumiem. Šī gada festivāls sola piedāvāt neaizmirstamu pieredzi, pilnu ar mūziku, kultūru un izklaidēm, kas notiks dažādās Sidnejas vietās. Neatkarīgi no tā, vai jūs interesē koncerti, teātris, kruīzs vai saviesīgie vakari, biļetes tagad var iegādāties uz visiem pasākumiem!

Ja vēlaties nodrošināt savu dalību šajos aizraujošajos notikumos, šis ir labākais laiks iegādāties biļetes. **Līdz 1. novembrim** visām biļetēm ir pieejama **10% atlaide**, tādēļ neaizmirstiet izmantot šo īpašo piedāvājumu!

Kruīzs pa Sidnejas ostu – neaizmirstams vakars

Viens no visvairāk gaidītajiem festivāla notikumiem ir kruīzs pa Sidnejas ostu, kur viesi varēs baudīt vakaru ar dzīvo mūziku, neierobežotu dzērienu un uzskatu piedāvājumu, kā arī elpu aizraujošiem skatiem uz Sidnejas panorāmu. Tā kā pieprasījums pēc šī pasākuma ir liels, biļetes uz kruīzu ir jāpērk iepriekš, jo rezervācijas tiks slēgtas 15. decembrī 2024 (ja vien visas biļetes netiks izpārdotas pirms

tam). Neatlieciet to uz pēdējo brīdi – rezervējiet savu vietu tagad!

Daudzveidīgi pasākumi visām paaudzēm

Jaunatnes Dienas ir atvērtas visiem, un mēs īpaši aicinām apmeklēt koncertus un teātra izrādes, kuras piemērotas visām vecuma grupām. Neatkarīgi no tā, vai esat ģimene ar bērniem, kultūras cienītājs vai vienkārši meklējat aizraujošu vakara plānu, Jaunatnes Dienu programma piedāvā kaut ko ikvienam.

Visi, kas apmeklēs saviesīgos vakarus, katru vakaru saņems vakariņas, lai viesi varētu baudīt patīkamu atmosfēru bez raizēm par ēdienu.

Neizlaidiet šo iespēju!

Jaunatnes Dienas 2024 solās būt viens no neaizmirstamākajiem festivāliem, kas atspoguļos latviešu kultūras bagātību. Rezervējiet savas biļetes laicīgi, lai nodrošinātu vietu šajos īpašajos pasākumos!

Lai iegādātos biļetes un uzzinātu vairāk, apmeklējiet www.trybooking.com/eventlist/38jd vai zvaniet 0432 782 211!

Kārļa un Selga Tuktēnas,
Jaunatnes Dienu rīcības komitejas vārdā
Laikrakstam „Latvietis“

Jauns raidieraksts par bērnu daudzvalodību „Vārti“

Sācis skanēt straumēšanas platformās

Trešdien, 28. augustā, pie klausītājiem nonāca pirmā sērija jaunam raidierakstam „Vārti“. Raidierakstā līdzās citu vecāku pieredzes stāstiem ir dzirdamas intervijas ar Latvijas un ārvalstu speciālistiem par bērnu daudzvalodību, un tajā gan tiks sniegti ieteikumi ikdienas situācijām valodas uzturēšanai, gan skaidroti dažādi ar vairāku valodu apguvi saistīti jautājumi.

Raidierakstu veidojusi biedrība „Latviešu valoda diasporas ģimenēs“. Biedrības mērķis ir atbalstīt diasporas ģimenes latviešu valodas uzturēšanā. Latviešu diasporas lielums 2023. gadā bija vismaz 420 000 cilvēku. Taču pētījumi liecina, ka tikai ap 15% no tiem aktīvi iesaistīti organizētā diasporas darbībā. Arī valodas uzturēšana lielākoties notiek mājās, un ģimenes loma



valodas iemācīšanās un saglabāšanā ir visbūtiskākā.

Tāpēc biedrības aktivitātes būs

Turpinājums 14. lpp.



Latvijas Universitāte 105

Atzīmēšana Sidneja



Sidnejas Latviešu biedrības Mārtiņa Siliņa zālē sestdien, **21. septembrī** Studenšu korporāciju kopa un Korporāciju kopa Sidneja atzīmēja Latvijas Universitātes 105 gadu

pastāvēšanu ar kopēji rīkotu dibināšanas atceres aktu. Studenšu korporāciju kopas Sidneja seniore **Luīze Kaktiņa**, spīdola, atklāja aktu, citējot LU rektora Gundara Bērziņa aicinājumu nostiprināt četras vērtības Tēvzemei un Zinātnei (LU), proti:

Universitāte kā vērtība, cilvēks kā vērtība, izcilība kā vērtība un brīvība kā vērtība.

Luīzes uztverē „Šie vārdi atspoguļo korporāciju stūrakmeni un izceļ korporācijas ne vien kā akadēmiskas organizācijas, bet vēl vairāk kā organizācijas, kas atbalsta mūsu latvisko un cilvēcisko identitāti un turpina izpildīt svarīgo lomu mūsu dzīvē un sabiedrībā.“

Uz Luīzes aicinājumu, **Gundegas Zariņas**, zinta, vadībā, svētku dalībnieki kopā *maestoso* dziedāja Latvijas valsts himnu *Dievs, svētī Latviju*. Sekoja solo dziedātāja atskaņojumā Edvarta Virzas sacerētā, Jāzepa Vītola komponētā Latvijas Universitātes himna.

Luīze īsumā iepazīstināja klausītājus ar akta akadēmiskās runas pasniedzēju **Dr. Lindu Ozeri** PhD, BA, DipEd, MA TESOL, spīdola. Dzimumi un augusi sidnejiete, tāpat kā daudzi viņas paaudzē apmeklējusi latviešu skolas, gaidas, tautas deju kopas, ņēmusi aktīvu dalību teātri.

Akadēmiskā runa „*Būt latvietim! Identitāte un valoda Austrālijas latviešu trešajā paaudzē*“ balstījās uz Lindas šogad iesniegto doktora disertāciju. Tajā ietilpa informāciju un uzskati



No kreisās: Luīze Kaktiņa, Linda Ozere.

FOTO Gundega Zariņa

par daudziem jautājumiem un pārdomām par latvietību – kā to nosacīt –, par latviešiem Austrālijā, to grupējumiem, paaudzēm, latviešu valodu – tās vajadzību vai nē, bet īpaši par identitātes jautājumiem un atbildēm padsmītniekos un divdesmitgadniekos.

Viela daudzām pārdomām un salīdzinājumiem no vienas galējības līdz otram! Paldies referentei!

Gundega Zariņa, Studenšu korporāciju kopas vice-seniore nolasīja iesniegto beidzamā gada augstākās izglītības iestādes beigušo sarakstu:

Linda Ozere 3. aprīlī ieguvusi filozofijas doktora grādu (PhD) Griffita (Griffith) universitātē par tematu „*Identitāte un valoda Austrālijas latviešu trešajā paaudzē*“.

Elvīra Mārīte Bērziņa, ieguva sekojošos grādus 31. janvārī Jaundien-

vidvijas Universitātē (The University of New South Wales: Bachelor of Arts in English with distinction, Bachelor of Media in Screen and Sound Production with Distinction

Liāna Vija Bērziņa ieguva sekojošos grādus 9. septembrī Sidnejas Universitātē (The University of Sydney): Master of Commerce (Extension), Strategy, Innovation, and Management (Marketing).

Sekoja Gundegas novadītās dziesmas *Nevis slinkojot un pūstot un Gau-deamus*.

Luīze noslēdza aktu ar aicinājumu pakavēties pie gabala Liānas Vilciņas, zinta, gatavotā svētku klišģera, glāzes vīna un pārrunām.

Gundega Zariņa
Laikrakstam „Latvietis“

„2x2“ aicina uz 60 gadu jubilejas balli

Turpinājums no 2. lpp.

retā iespēja visus satikt, izsmieties, izrunāties, saplānot visu ko jauku nākotnei un izpriecāties.“

Pasākumā varēs baudīt koncertu, dančus un kopābūšanas prieku, kā arī piedalīties izsolē un loterijā, lai iegūtu savā īpašumā ekskluzīvas balvas, piemēram, vakariņas restorānā *KEST*, ko piedāvās „2x2“ atbalstītājs šefpavārs Māris Jansons, vai unikālas rotas, ko piedāvā Vītauts Straupe no *Baltu rotām*, šādi palīdzot nodrošināt, ka arī nākamajos gados jauniešiem visā pasaulē ir iespēja piedzīvot „2x2“.

Kustība „2x2“ padomes locekle

Ieva Šmite saka: „„2x2“ ir dāvana, un tās veidotāji nav domājuši ne par naudu vai slavu, bet tikai došanas prieku un iespēju palīdzēt veidot un attīstīt latviešu nākotnes sabiedrību, dodot savu artavu. „2x2“ ir izdzīvojuši visādas pasaules krīzes un politiskas un sabiedriskas izmaiņas tieši divreizdivnieku vēlmes dot un svinēt dēļ.“

Biļetes var iegādāties [aula.lv](http://www.aula.lv)

Par kustību „2x2“

Nodibinājuma „2x2“ mērķis ir radīt vidi, kurā katrs latviešu jauniešs pilnveido sevi un Latvijas sabiedrību. Pirmie „2x2“ semināri notika 20. gadsimta 60. gados Ziemeļamerikā, lai stiprinātu latvietību to jauniešu vidū, kuri dzimuši un auguši ārpus Latvijas.

Papildu informācija

<https://www.2x2pasaule.lv/>

Ilze Stangaine
„2x2“ 60 gadu balles komunikācijas vadītāja

PAZIŅOJUMS

Laikraksts **LATVIETIS** www.laikraksts.com

Austrālijas pirmās latviešu elektroniskās nedēļas laikraksts latviešu valodā – An Australian newspaper for Latvians worldwide

Laikraksts „Latvietis“ Nr. 814 līdz 817 iznāks tikai elektroniskā versijā. Drukātais laikraksts atsāks iznākt ar 818. numuru.

Sekoiet informācijai tīmeklī:

<http://www.laikraksts.com>



„PLATS Solis 2023“ noslēguma ceremonijas

FOTO Jūlija Sereča

„PLATS solis 2024“ piedāvā bagātīgu saieta programmu

Diasporas teātru saiets Stokholmā

PASAULES LATVIEŠU AMATIERU TEĀTRU SAVIENĪBA

PLATS



Diasporas teātru saiets *PLATS solis 2024*, kas no 10. – 13. oktobrim notiks Stokholmā, nāk klajā ar plašu programmu, kurā iekļautas gan diskusijas, gan meistarklases, gan izklaides un, protams, arī teātra izrādes. Kopā saietā piedalīsies 25 amatiereteātri no 12 valstīm. Skatītāji varēs baudīt un ekspertu analizēt 23 iestudējumus. Pirmo reizi ar videoizrādi saietā piedalīsies Daugavas Vanagu Teātris Kanādā, savukārt teātris *Ņūdžersijas Jautrais tomāts* no ASV pirmo reizi saietā *PLATS solis* rādīs izrādi klātienē.

Ekspertu komandā šogad strādās režisors un pedagogs Elmārs Seņkovs, aktrise Karīna Tatarinova, teātra zinātniece un Latvijas Kultūras Akadēmijas profesore Līga Ulberte, un aktieris un režisors Juris Kalniņš. Meistarklases, savukārt, vadīs pedagogi Astra Kaceņa, Ūģis Točs un Katrīne Pasternaka. Šogad meistarklasu būs īpaši daudz un vairākās skatuves mākslas nozarēs – improvizācija, aktiermeistarība, skatuves kustība un ritmi, kā arī skatuves runa.

Programmā ir paredzēta akcija Ukrainas atbalstam, sadarbībā ar Zviedrijas latviešu apvienību notiks iepazīšanās ar Zviedrijas latviešu sabiedriskajām organizācijām un mākslinieciskās pašdarbības kopām. Jau tradicionāli notiks Zviedrijā dzīvojošo mākslinieku darbu izstāde un iepazīšanās klātienē ar darbu autoriem. Kā ierasts, notiks arī *PLATS solis „Izsole“*, kas guvusi lielu atsaucību teātra dalībnieku un skatītāju vidū. Lai skatītāji būtu fiziski sagatavoti garajām stundām ērtajos Kulturhuset Diesel-

verkstaden teātra zāļu krēslos, katru rītu notiks kopīga vingrošana ar dramaturgiem, mušām un prezidentu. Publiskajās diskusijās varēs uz klausīt ekspertu viedokļus par katru izrādi. Gaidot saieta noslēguma ceremoniju norisināsies „*Gandrīz brīvā mikroфона diskusija*“, kur katram skatītājam un dalībniekam būs iespēja izstāstīt savu pieredzi, gūtās atziņas, kā arī piedalīties izrādes analizē.

Istenojot uzsākto sadarbību, pasākumā piedalīsies arī Latvijas Amatieru Teātru asociācijas un Latvijas Dramaturgu asociācijas pārstāvji, kas arī sniegs atsauksmes par diasporas amatiereteātru veikumu. Jau tagad zināms, ka „*draugu žūrija*“ būs dramaturgs, rakstnieks un teātra režisors Andris Zeibots, rakstniece Lelde Jauja un daudzi citi radošie kolēģi.

Kā allaž saieta laikā strādās virkne fotogrāfu un filmētāju, kas iemūžinās ne tikai izrādes, bet arī saieta notikumus un aizkadrus, tā ka pat neklātienē ikvienam būs iespēja vērot saieta norisi. Saieta laikā darbosies arī „*brīvais mikrofons*“, kur kameras priekšā ikviens varēs izteikt savas pārdomas, kritikas un vēlējumus.

Diasporas teātru saieta *PLATS solis 2024* programma ir pieejama, apskatāma un izpētāma PLATS vietnē: <https://www.plats.live/copy-of-par-mums> un PLATS solis Facebook kontā <https://www.facebook.com/platssolis>.

Diasporas teātru saiets *PLATS solis* ir visplašāk pārstāvētais ikgadējais diasporas amatiereteātru notikums. Tajā var noskatīties lielāko skaitu ārpus Latvijas veidoto latviešu teātru iestudējumu un satikt lielāko vairumu diasporas teātru kopu. Plašajā pasaulē notiek arī citi, mazāka apjoma, taču nozīmīgi latviešu diasporas teātru festivāli – *Teātru pavasaris* Bergenā (Norvēģija), *Starp 5 salām* Birmingemā (Lielbritānija), *Laipa* (katru gadu citā valstī) un *Dāvana Latvijai* katru

vasaru Rīgā.

Diasporas teātru saietu *PLATS solis* finansiāli atbalsta Sabiedrības integrācijas fonds no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem un Pasaules Brīvo latviešu apvienības Kultūras fonds. Projektu „*Diasporas teātru saietu „PLATS Solis“ dalībnieku izglītojošu pasākumu īstenošana*“ atbalsta Latvijas Republikas Ārlietu ministrija. Nozīmīgu ieguldījumu pasākuma organizēšanā un īstenošanā sniedz arī Latvijas Republikas vēstniecība Zviedrijas Karalistē, Latviešu Kultūras centrs Birmingemā, Latviešu Kultūras fonds Īrijā, virkne diasporas mediju, uzņēmēju un privāto sponsoru.

Par Pasaules Latviešu Amatieru Teātru savienību (PLATS)

PLATS – Pasaules Latviešu Amatieru Teātru savienība ir 2021. gada 16. janvārī dibināta kā diasporas amatiereteātru pārstāvības bezpeļņas organizācija, kas šobrīd apvieno diasporas amatiereteātrus, kopā no trīs kontinentiem un dažādām valstīm – Austrālijas, ASV, Dānijas, Igaļijas, Īrijas, Lielbritānijas, Norvēģijas, Somijas, Šveices, Vācijas un Zviedrijas. PLATS dibinātāji ir ārvalstīs mītošie teātru profesionāļi, kuriem rūp Latvijas tēla spodrināšana un latviešu teātra mākslas attīstība ne tikai Latvijā, bet visā pasaulē. PLATS misija ir nodrošināt ciešu saikni starp latviešu amatiereteātriem pasaulē.

Papildu informācijai:
PLATS valdes priekšsēde
Sandra Bondarevska
2024. gada 28. augustā

E-pasts: infoplats2021@gmail.com
Facebook: <https://www.facebook.com/PLATSLatviesuteatri>
Instagram: <https://www.instagram.com/platst/>
Twitter: <https://twitter.com/PLATS2021>



Vilnis Janševskis (Irlavas un Lestenes pagasta pārvaldes vadītājs) uzrunā klātesošos Lestenes muzeja nama spāru svētkos.

DV CV darbs šī gada pirmajā pusgadā



Daudz laba paveikts

Lai sekmīgi varētu iet uz priekšu un turpināt iesākto darbu, vispirms jāizvērtē, kas paveikts līdz šim un vai vispār iets pa pareizo ceļu. Atskatoties Daugavas Vanagu Centrālā valde (DV CV) secina, ka pirmā 2024. gada puse aizvadīta spraigā darbā, pieņemti labi lēmumi un patiesi svarīgs likums.

Ja jāmin trīs vissvarīgākās lietas, tad, pirmkārt, tā ir Lestenes likuma pieņemšana Saeimā, kas ir patiesa uzvara, kuras pamatā ir ilgs un rūpīgs kopdarbs un kas ļoti atvieglos Lestenes muzeja projektu; otrkārt – DV CV klātienes sēde Toronto, Kanādā; treškārt – kopā ar domubiedru grupu no Vācijas un Latvijas uz Latviju pārvesta un Lestenes Brāļu kapos uzstādīta pirmā DV CV priekšnieka, pulkveža Viļa Januma piemiņas plāksne, tā paglābjot to no iznīcības. Taču patiesībā visi darbi un priekšdarbi bija ļoti svarīgi. Tagad par visu pēc kārtas.

Janvārī

- DV CV pārstāvji apmeklēja Prāgu, lai izpētītu Čehijas arhīvus. Un izdevās! Tika atrastas 60 miršanas apliecības latviešu leģionāriem, kuri krituši tagadējā Polijas teritorijā. Tāpat bija tikšanās ar Normundu Puci, lai spriestu par iespēju veidot filmu, kas stāstītu par Kurzemes cietokšņa kaujām, īpaši izceļot Ziemeļtūku kaujas, kas notika pie Lestenes.
- Ar DV CV līdzdalību turpinājās darbs, lai sekmētu Lestenes likuma pieņemšanu Saeimā.

Februārī

- Tā kā tika lemts, ka LAMPAS festivālā jūlijā Lestenes biedrība vadīs sarunu „Latviešu karavīrs Otrajā pasaules karā: šķel vai saliedē Latvijas sabiedrību?“, tad kopā ar fondu *Dots* sākās pirmie sagatavošanas

darbi, lai šo diskusiju sagatavotu.

- DV CV pārstāvji tikās ar aizsardzības ministru Andri Sprūdu, lai diskutētu par Lestenes muzeju un tā finansēm.
- Tā kā kapu pārvalde Minsterē, Vācijā, draudēja likvidēt pulkveža Viļa Januma kapa pieminekli, tad ar DV CV prezidija locekļa Mārtiņa Dāles līdzdalību un Valtera Nollendorfa ziedojumu tika veikti priekšdarbi, lai pieminekli no Vācijas pārvestu uz Lestenes Brāļu kapiem.

Martā

- Aizsardzības ministrs Andris Sprūds atbrauca uz Lesteni, lai satiktos ar Lestenes biedrības un pašvaldības pārstāvjiem un pats redzētu muzeja būvdarbus.
- Latvijas Kara muzejā notika atvēršanas svētki grāmatai par vienu no Latviešu leģiona un Zedelgemes noņemtes varoņiem, pulkvedi Arvīdu Krīpeni. DV CV grāmatas tapšanai sniedza finansiālu atbalstu un palīdzēja ar rakstiem un pamatdokumentiem.
- DV CV pārstāvji Rīgā tikās ar spāņu vēsturniekiem, kuri specializējas Spānijas Zilās divīzijas vēsturē – šai divīzijai kara laikā Rīgā bija lazarete un atpūtas bāze. Prieks, ka spāņu vēsturnieki 16. martā arī piedalījās svinīgajos piemiņas aktos Rīgā un Lestēnē.
- 16. martā Lestēnē svinīgi zemes klēpī guldīja piecus leģionārus, kuru mirstīgās atliekas Lestenes biedrības komanda 2023. gada novembrī bija atradusi netālu no Lestenes.
- 27. martā Saeima otrajā lasījumā pieņēma tik ļoti svarīgo Lestenes likumu. DV CV un sadarbības partneru pūles vainagojušās panākumiem!



Lestenes muzeja nama apskate: SIA Amatnieks būvdarbu vadītājs, Jānis Kančāns (DV Ņujorkas Apvienības priekšsēdis), Mārtiņš Dāle un Asja Ramate (abi no DV CV prezidija).

Aprīli

- Aprīļa sākumā Milvokos notika DV

Turpinājums 7. lpp.

Stiprinās NATO un ES austrumu flanga ārējās robežas

Turpinājums no 1. lpp.

spējas kopīgiem projektiem, gan Baltijas gaisa telpas patrulēšanas misijas stiprināšanu un pretgaisa aizsardzības rotācijas modeļa ieviešanu. Savukārt Ukrainas kolēģi dalījās praktiskā un aktuālākā pieredzē, stiprinot savas sauszemes robežas ar fortifikācijām un nocietinājumiem.

Pirmo reizi tiekoties šādā formātā, aizsardzības ministri tikšanās noslēgumā vienojās par turpmāku regulāru sadarbību alianses austruma flanga stiprināšanai gan ekspertu, gan politiskās vadības līmenī, kā arī par konkrētu ceļa karti Baltijas aizsardzības līnijas izveidei, piesaistot NATO un ES atbalstu.

Aizsardzības ministrija
Militāri publisko attiecību departamenta
Preses nodaļa
27.09.2024



FOTO Gatis Dreziņš (Aizsardzības ministrija)

Augšdaugavas novads, Latvija. No kreisās: Igaunijas aizsardzības ministru Hanno Pevkurs (Hanno Pevkur), Lietuvas aizsardzības ministrs Laurīns Kasčūnas (Laurynas Kasčiūnas), Latvijas aizsardzības ministrs Andris Sprūds un Polijas Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietnieks Staņislavs Vžateks (Stanisław Wziątek) pie robežkontroles punkta „Silene“.

DV CV darbs ...

Turpinājums no 6. lpp.

ASV delegātu sapulce, kur, lai informētu delegātus par DV CV darbību un par Lestenes projekta aktualitātēm, piedalījās arī DV CV priekšsēdis Aivars Sinka.

- Mēneša beigās Latvijas Kara muzejā DV CV pārstāvji ar muzeja direktori Kristīni Skrīveri pārrunāja topošo Jura Ciganova grāmatu par pirmo DV priekšnieku, pulkvedi Janumu.

Maijā

- Skaists un svinīgs 8. maija sarīkums Lestē aizsardzības ministra Andra Sprūda un Nacionālo bruņoto spēku komandiera Leonīda Kalniņa klātbūtnē ar NBS orķestra piedalīšanos.
- Saistībā ar Lestenes likumu gandrīz pēdējā brīdī Ārlietu ministrija nāca ar priekšlikumiem par izmaiņām likuma tekstā. Lai šo pārrunātu, DV CV priekšsēdis Aivars Sinka un bijušais Latvijas Nacionālo bruņoto spēku komandieris, ģenerālis Raimonds Graube Lestē speciāli tikās ar Ārlietu ministrijas valsts sekretāri Daci Melbārdi un vēstnieku Vilmāru Heniņu. Pēc veiksmīgām sarunām likumu varēja virzīt uz turošo, pēdējo lasījumu.

Jūnijā

- Atvests uz Lesteni, sakopts un uz jauna pamatākmens pie Lestenes baznīcas uzstādīts pulkveža Januma kapakmens.
- Toronto Kanādas pirmsdziesmusvētku gaisotnē sarīkota DV CV klātienē sēde.
- 6. jūnijā Saeima pieņēma Lestenes likumu, kuru Valsts prezidents Edgars Rinkevičs divas nedēļas vēlāk



FOTO Aivars Sinka

Viļa Januma kapa piemineklis uzstādīts Lestē.

parakstīja. Par šo ir vislielākais gandarījums! Daugavas Vanagiem un Lestenes biedrībai te bija svarīga loma – ne tikai ar dalību Saeimas Izglītības, Kultūras un Zinātnes komisijas sēdēs un darba grupas sanāksmēs, bet arī palīdzot sagatavot likuma tekstu un lobējot politiķus un ierēdņus. Tas pierāda, ko kopā spēj paveikt Daugavas Vanagi!

- Iesākti darbi saistībā ar Lestenes muzeja ārējo ekspozīciju, kā arī sadarbībā ar Okupācijas muzeju sāktas sarunas par Zēdelgēmas Stāvsropa brīvībai novietojumu Latvijā.
- DV CV priekšsēdis Aivars Sinka ir gandarīts par pirmajā pusgadā paveikto un pateicas visām DV zemēm par sadarbību, DV CV Pārstāvniecībai, valdei un prezidijam par ražīgo rosību, kā arī uzteic lielo darbu, ko paveikuši DV Kanādā un Toronto valde saistībā ar DV CV sēdes rīkošanu jūnija sākumā.

Viņš vēlreiz uzsver, cik svarīgs

pavērsiens ir jaunā Lestenes likuma pieņemšana. Tas palīdzēs apzināt un atcerēties vēsturiskos notikumus, stiprināt sabiedrības vēsturisko atmiņu un veicināt faktos balstītu izpratni par notikumiem okupētās Latvijas teritorijā Lestenes apkārtnē Otrā pasaules kara laikā, kad okupētājvalstis – Padomju Savienība un Vācija prettiesiski iesaistīja Latvijas iedzīvotājus savos militārajos formējumos. Likums palīdzēs nodrošināt vēsturiskā taisnīguma atjaunošanu un novērst vēsturisko notikumu nepatiesu, neprecīzu atspoguļojumu. Tāpat tas palīdzēs godināt to latviešu karavīru piemiņu, kuri tika iesaistīti un krita Otrajā pasaules karā, kā arī saglabāt, uzturēt un attīstīt valsts nozīmes kultūras pieminekli „Lestenes luterāņu baznīca un Otrā pasaules kara piemiņas vieta ar Lestenes memoriālu” un tā kultūrvēsturisko vērtību.

Ieva Freinberga

Māra Branča skatījums

Ielūkoties Neretas apkārtnē



Silti un mīli izstāstījis, kādas izskatās Mūsmājas, kur aizritējis bērnu dienu rīts, Jānis Jaunsudrabiņš *Baltās grāmatas* ievadnodaļu beidz pavisam vienkārši: „Ap mūsmājām visapkārt bija lauki, birzis, meži, kalni... Tie visi man māja un acināja mani.“

Neretas apkārtni šovasar vedināja tuvāk iepazīt arīdžan Jelgavas māksliniekus, no 1. līdz 6. jūlijam turp doties plenērā. Zīmējot un gleznojot ar apkaimi satuvinās visciešāk un dziļāk. To apliecina Jelgavas Mākslinieku biedrības šīs vasaras plenēra izstāde *Nedēļa Neretā* Ā. Alunāna memoriālajā muzejā, kur tā aplūkojama turpat divus mēnešus līdz pat 1. oktobrim.

Plenēra laiks ir īss, tādēļ māksliniekiem ir jāsakoncentrējas, lai iepa-

zītu vidi, kurā ieradušies, un aptvertu, kādi motīvi ir vistuvāk sirdij. Tas gribot negribot atklāj tēmu loku, kurp tiecas autora intereses.

Izstādē jaušams, piemēram, ka **Ligita Caune**, kura kopš studiju laikiem daudz glezno brīvā dabā jeb plenērā, prasmīgi veido kompozīciju, kas atklāj katras vietas īpašo aromātu. Būtišķs ir ainavas dziļums, ko ierobežo koku puduri, meži vai krūmāji tālākā plānā. Māksliniece meklē lauku ēku grupas, kas vēsta par ļaužu saturīgo dzīvi.

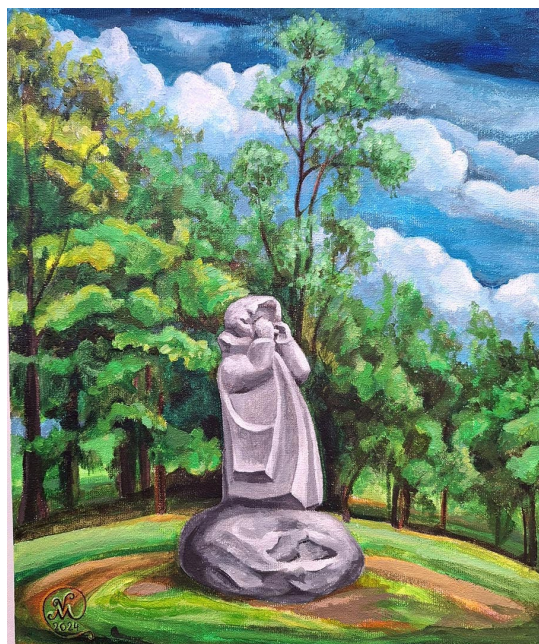
Savukārt **Agnese Krastenberga** bieži tiecas uzgleznot vērienīgas ainavas, kas rāda apkārtnes reljefa un krāsu tonālo bagātību. Vēl blakus dabas skatiem gleznotāja apliecina arī baznīcu un citu ēku skaistumu.

Ļoti tuvi **Initai Vilks** ir ziedi, tādēļ viņa bieži glezno ziedošas pļavas, dārzus vai puķu dobes. **Dita Veģe** tiecas apvienot ūdeņu motīvu ar dabas krāšņumu un vietējās apbūves pievilcīgumu. **Vita Makra** meklē un atrod intīmus nostūrus, kas stāsta par aizejošo laiku un cilvēku vēlēšanos ik soli atklāt skaisto. Šoreiz viņu piesaistīja arī mazais ganiņš, kas atgādina par Jaunsudrabiņa klātbūtni Neretā. **Aļona Prokofjeva**, kā šķiet, ceļa gaismā gleznošanas cienīgu objektu ik-

vienā solī – te bērnu darza egļu spēku, te ielas pagriezienu neatkarotjamību vai dzirnavu ezera plašumu.

Savukārt **Jānis Kalniņš** tiecas, lai katrā jaunā darbā iemirdzas maigas, sīkākās krāsu nianse, kā tas parādās, ja glezno Neretas dzirnavas. **Kati Seržāni** pievelk šķietami nenozīmīgi motīvi, piemēram, pāraugušu zālāju varenais spēks un veldrē sakritušo smilgu vāli, ko pastiprina apkārtējās ainavas dramatiskie brīži. Studēdams Mākslas akadēmijā grafiku, **Alberts Miķelsons** labprāt iemūžina Neretas ielu un ēku savdabību melnbaltos tušas zīmējumos. Tā kā **Arnis Ozols** ir profesionāls arhitekts, tad viņš visbiežāk attēlo vietējo celtni īpatnības.

Turpinājums 9. lpp.



Vita Makra. „Pirms negaisa“; (Jaunsudrabiņa Ganiņš Neretā).



Agnese Krastenberga. „Sēlijas tāles“.



Jānis Kalniņš. „Neretas dzirnavas“.

Ā. Alunāna memoriālajā muzejā

Vita, Dita, Kate, Inita, Aļona, Arnis, Elmārs, Agnese, Inese, Jānis, Ligita

Nedēļa Neretā

Jelgavas Mākslinieku biedrības plenēra darbu izstāde

atklāšana 6. augustā plkst. 15.00
izstāde atvērta līdz 2024. gada 6. oktobrim

Laura Veļa. „Ievainotā atmiņa“

Latvijas Nacionālā mākslas muzejā



No 2024. gada 28. septembra līdz 17. novembrim Latvijas Nacionālā mākslas muzeja galvenās ēkas Kupola zālē (Rīgā, Jaņa Rozentāla laukumā 1) norisināsies **Laura Veļas** personālizstāde *Ievainotā atmiņa*.

Izstāde veido telpu diskusijai par Latvijas iedzīvotāju deportāciju izraisītās traumas ietekmi uz mūsdienu sabiedrību. Nosaukums *Ievainotā atmiņa* cēlies no divu jēdzienu savienošanas: „sociālā atmiņa“ – kā izpratne par vēsturiskiem notikumiem, sociālpolitiskiem procesiem un to interpretācija, savukārt „ievainojums“ – atauce uz fizisku traumu, kas noved pie izmaiņām ķermenī.

Projekta pamattēma ir saruna par kultūrtraumas mantošanu no paaudzes paaudzē. Pētnieki norāda, ka kultūrtraumu var pārmantot gan ģenētiski, gan caur audzināšanu ģimenē un sociālo telpu. Tās izpausmes ir ļoti dažādas: trauksme, depresija, nespēja tikt galā ar spēcīgām emocijām, kas noved pie emocionālas atsvešinātības jeb nejutības, dusmas, pašiznīcinoša uzvedība un intensīvas bailes.

Termins „trauma“ cēlies no grieķu valodas vārda *traūma*, kura nozīme ir ievainojums ieb brūce. Arī kultūrtrauma



Laura Veļa. „Ievainotā atmiņa“. 2023.-2024.

FOTO Publicitātes foto

reizēm tiek saukta par prāta brūci, un ar to ir iespējams strādāt, pievēršoties dažādiem dziedinošiem rituāliem. Galvenais ir pārtraukt klusēšanu. Tāpat bīstami ir iestīgt upura vai izdzīvotāja lomā, pārlietu identificējoties ar ciešanām un pagātni. nelaujot virzīties uz priekšu. Tādēļ ir nepieciešams izprast, atzīt, atcerēties un pārtraukt traumas nodošanu tālāk.

Caur personīgo pieredzi māksliniece Laura Veļa analizē ģimenē nodotos stāstus, atmiņas un apziņātās vai neapziņātās traumas. Viņas personālizstāde ir refleksija par to, kā cilvēks jūtas sabiedrībā, kurā viens no identitāti formējošajiem elementiem ir iegūtā kultūrtrauma no cilvēku deportācijām uz Sibīriju, un rosinājums dziedināt ievainoto kolektīvo atmiņu.

Par mākslinieci

Laura Veļa pēta identitātes un sociālās atmiņas jēdzienus, kurus izmanto par idejisko pamatu saviem mākslas darbiem. Viņa mācījusies klavierspēli, informācijas tehnoloģijas, attēlu apstrādi un gleznošanu. 2020. gadā absolvējusi Latvijas Mākslas akadēmijas maģistra studijas glezniecības apakšnozarē, saņēmusi Borisa un Ināras Teterevu stipendiju, kā arī 2021. gadā ieguvusi Ziemeļvalstu un Baltijas Jaunā gleznotāja balvu. Laura Veļa šobrīd studē Latvijas Mākslas akadēmijas profesionālās doktorantūras studiju programmā.

Izstādi atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonds, maiznīca *Liepkalni*.

Izstādes kuratore: **Agnese Zviedre**, izstāžu kuratore / Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

Natalja Sujunšalijeva
Latvijas Nacionālā mākslas muzeja
Preses centra vadītāja



Laura Veļa. „Ievainotā atmiņa“. 2023.-2024.

FOTO Publicitātes foto

Māra Branča skatījums

Turpinājums no 8. lpp.

Savukārt **Elmārs Orniņš** plenērā tver impulsus košām krāsu simfonijām. Viņu mazāk interesē precīzs īstēnības attēlojums, cik neatkārtojama krāsu ritmiskais izklājums.

Nereta ir viena no tām vietām Sēlijas plašumos, no kurienes cēlušies daudzi latviešu rakstnieki, dzejnieki un kultūras darbinieki. Atcerēsimies simtgadnieku populāro aktieri Jāni Kubili vai pazīstamos rakstniekus un dzejniekus Veltu Tomu, Jāni Veseli, Zentu Liepu, Lūciju Ūzāni un citus.

Jāakcentē, ka jelgavniekus aprūpēja un uzņēma Sildegu ģimene – Paula un mācītājs Uģis Sildegs. Pateicība arīdzan Neretas apvienības administrācijas vadītājam Jurim Gorbačovam.

Māris Brancis
Laikrakstam „Latvietis“

Mums vēl ir vieta Jūsu sveicieniem, apsveikumiem, paziņojumiem.

Cena \$7 par 1 cm vienā slejā. Minimums \$10.

Tieši šis laukumiņš izmaksās tikai \$70.

Satikšanās Limbažos – nedēļa, kas paliks atmiņā

Šīs vasaras otrais 3x3 saiets Latvijā

Jūlija nogalē Limbažos uz šīs vasaras otro 3x3 saietu Latvijā bija sabraukuši tuvāku un tālāku ceļu braucēji. 65. Latvijas saiets norisinājās no **21. līdz 28. jūlijam**, un veselas nedēļas garumā caur tēmu „*Satikšanās*“ pieskandēja gan pilsētu, gan novadu. Visu nedēļu 3x3 mājas bija Limbažos, kur ne tikai ar latviskām dziesmām un dejām, bet arī aktīvi iesaistoties un sadarbojoties ar pašvaldības un vietējo organizāciju darbiniekiem radās jaunas pazīšanās, tika stiprinātas esošās draudzības, un pāri visam – katrs satika sevi un savus domubiedrus. Saietu vadīja Anna un Guntis Nulles ar meitām Māru un Dainu.

Kopumā uz Limbažiem bija atbraukuši ap 350 dalībnieku no 16 dažādām valstīm, ieskaitot Latviju. Visvairāk sabraukušo Limbažu saietā bija no Latvijas, konkrēti – Rīgas, bet otra lielākā grupa bija latvieši no ASV. Smelties latviskās tradīcijas, vērtības un kopā būšanu bija ieradusies arī latvieši no Krievijas, Vācijas, Beļģijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Lietuvas, Jaunzēlandes, Austrijas, Turcijas, Somijas, Luksemburgas, Dānijas, Ķīnas un Austrālijas. Pārstāvēti teju visi kontinenti!

Plaša delegācija bija no Baltijā senākās mūra celtnes mājvietas Ikšķiles – teju 20 dalībnieki. Arī vairāk nekā 10 limbažnieku, kuri izbaudīja spraigo un aizņemto 3x3 nedēļas dienas kārtību, bija saieta dalībnieku vidū.

Kas tad īsti notika Limbažos? Visi 350 dalībnieki sadzīvoja draudzīgā saimē, nakšņojot Limbažu vidusskolas klašu telpās, bet ikdienas nodarbības jeb ievirzes, kas dienas ritmā ietilpa trīs reizes dienā, apmeklēja pārsvarā Limbažu ģimnāzijas telpās. Šoreiz, ņemot vērā plašo jaunās paaudzes pārstāvniecību, bija īpaši daudz un dažādu nodarbību bērniem – gan pirmsskolas, gan skolas vecumā.

Bez ierastās Vilku mācības Jāņa Ata Krūmiņa vadībā, kas norūda un ierāda bērniem, kā izdzīvot mežā un kā sadarboties ar izaicinājumiem dabā,



Limbažu 3x3 sākās ar dalībnieku Goda soli – visi iepazīnās dejā.

šoreiz šai pašai vecuma grupai bija arī Paldažu piedzīvojums. Andreja Kovaļova vadībā bērni piedzīvoja aktivitātes lauku sētā, apgūstot jaunās prasmes lauku darbos un izaicinājumus.

Mazāki bērni dažādās vecuma grupās darbināja savus pirkstiņus – gan čaklos, gan prasmīgos – ne vien radošās mākslas izpausmēs, bet arī, piemēram, robotikā un koka amatniecībā. Paši mazākie kopā ar vecākiem sildījās siltajos graudos Laimes blodā, kur drošā vidē vecākiem bija iespēja izrunāt sajūtas jaunajās vecāku lomās. Savukārt mazie jau no divgadnieku vecuma tiek nodarbināti sirsniņu aprūpētāju gādībā, lai vecāki tikmēr varētu doties uz sevis izvēlētajām nodarbībām.

Limbažos pieaugušajiem – bez jau ierastajām 3x3 roku ievirzēm – celošanas, līnu kreklu šūšanas, apavu darināšanas, keramikas, rotkalšanas – šoreiz bija iespēja gan darināt Vidzemes etnogrāfisko vainagu, gan arī stikla vitražas, gardus ēdienus, un uzstāt arheoloģiskā tērpa virskārtu.

Bez dziedāšanas korī, dejošanas piecos ritmos un muzicēšanas kopā ar vietējo talantīgo muzikantu Valteru Reiznieku, neatņemama darbīgās nedē-

ļas sastāvdaļa bija danči no vakara līdz teju rītam un sadziedāšanās enerģiskās akordeonistes Vivitas Skurules un citu garāmejošo muzikantu (ar ģitāru, pie klavierēm vai ar bungām padusē) pavaldībā. Tie, kuri pirmajā vakarēšanā vien brīnījās neziņā, jau nedēļas vidū ne tikai dziedāja līdzi, zinādami vārdus visām dziesmām, bet bija arī pietiekami aizraušies, lai iekustinātu jauniešus.

Danči vairāk piestāvēja jauniešiem, kuriem tulznas uz pēdām un negulētās naktis acīmredzot nav tik kaitīgas kā maziem bērniem vai nobriedušiem cilvēkiem. Kā jau allaž 3x3 dančus kustināja Ēriks Zeps, kurš ik vakaru nenogurdams no jauna bērniem pacietīgi mācīja, kā ejamas tradicionālās rotaļas, kā dejojami populārāko danču soļi. Jo katru nākamo vakaru un nakti dalībnieku uz danču grīdas bija arvien vairāk un vairāk.

Neraugoties uz jestrājamiem naktis pasākumiem un grūtībām piecelties uz brokastīm, arī galvas ievirzes – tādas kā *Antropoloģija, Praktiskās politikas darbnīca, Kultūras mantojums, Es, latvietis, kultūrā, Godi un rituāli 21. gadsimtā*

Turpinājums 15. lpp.



Pašam savs grezdens – ar rotkalšanu aizrāvās arī pusaudži.



Kā šūt un izšūt mācās jaunās paaudzes trīsreiztrīsnieces Anneles Slišānes vadībā.

3x3 Īrijā padome

Izvērtē šī gada saietu un plāno nākamo

Septembra sākumā Dublinā kopā sanāca 3x3 Īrijā padome, lai izvērtētu neseno notikušo ikgadējo latviešu saietu, kā arī, lai iezīmētu nākamā gada plānus. Saieti Zaļajā Salā notiek jau kopš 2012. gada un ir kļuvis par neatņemamu daļu daudzu latviešu dzīvē, kuri šo brīnišķīgo salu ir izvēlējušies par savu mītnes zemi.

Saietu jau daudzus gadus finansiāli atbalsta Latvijas Kultūras ministrija un lai nu kurš, bet organizatori vislabāk to spēj novērtēt, jo zina, ka bez šī atbalsta tā rīkošana būtu ārkārtīgi sarežģīta, varbūt pat neiespējama. 2014. gadā toreizējā Kultūras ministre Dace Melbārde, uzrunājot trešā Īrijas 3x3 saieta veidotājus un dalībniekus, novēlēja: „Lai „3x3“ Īrijā izdodas kļūt par mazu latviskās patības salu, kas dāvātu lielu un stipru māju sajūtu!“ Šodien, tieši pēc desmit gadiem, ar diezgan lielu pārliecību var teikt, ka Daces novēlējums ir piepildījies. Par to liecina ne vien dalībnieku teiktie „paldies!“ saieta novērtējuma anketās, bet arī tas, ko noslēguma sapulcē puda padomes cilvēki, bez kuru ieguldītā brīvprātīgā darba šī tradīcija nevarētu pastāvēt.

Šī gada nometnes vadītāji Zane un Mārtiņš Puncuļi pēc dalībnieku anketu izvērtēšanas lūdza ikvienam klātesošajam dalīties domās par to, ko viņam personīgi nozīmē 3x3. Paldies viņiem par šo pārdomu mirkli, kurš lika atmet visus šaubas par to, vai 3x3 Īrijā joprojām ir vajadzīgs un dzīvotspējīgs, kurš uzjundīja sajūtas un domas, kas gadu gaitā bija nedaudz apspējušas un paslēpušas aiz ikdienas rūpu putekļiem.

Atbildes bija ļoti emocionālas un tajās izskanēja pamatīgas un dziļas domas, saistītas ar bērnu un mazzbērnu nākotni, viņu piederības sajūtas veidošanu, izskanēja doma par mūsu atbildību pret savu tautu,



FOTO Vladimirs Gaigr

3x3 Īrijā padomes sēde. No labās: 2024. un 2025. gada saietu vadītāji Mārtiņš un Zane Puncuļi, Lāsma Andersone, Imants Miezišs, Ingūna Mieze, Santa Siliņa, Baiba Gaigr (padomes priekšsēde), Lauris Karpovs. Attālināti piedalījās Zane Kažotniece un Līga Ruperte.

par to, „kurš tad darīs, ja mēs nedarīsim“, doma par to, cik brīnišķīgi un labi ir satikties un būt kopā ar savējiem vietā, kur notiek dvēseļu saruna. Vietā, kur nedēļas garumā patiešām var baudīt lielu un stipru māju sajūtu, un pēc tam paņemt to līdzi, lai sildītos visu gadu, gaidot nākamo 3x3 saietu.

Padome pārrunāja aizvadītā saieta veiksmīgākās un ne tik veiksmīgās lietas, mēģināja rast risinājumus daudziem praktiskiem jautājumiem, kā arī plānoja darbus visam gadam līdz nākamajam augustam.

2025. gadā saietu Īrijā atkal vadīs Zane un Mārtiņš Puncuļi un tā tēma būs „Mūžs“, moto: „Bur man buri, skauž man skauži, nevar mani izpostīt. Dieviņš taisa dzelzu sētu apkārt manu augumiņu.“

Sapulcē tika pārrunāta un ieskicēta nometnes programma, apspriestas izmaiņas, kas varētu tikt

piemērotas dienas kārtībai, tika izvērtēts, kuras no līdzšinējām ievirzēm paturamas un kuras mainīt ar jaunām. Un, protams, neizbēgama jautājums par budžetu un līdzekļu piesaisti, kas ļautu būtiski nepalielināt dalības maksu. Izskanēja daudz ideju un daļa no tām jau tika ielikta plānos kā konkrēti darbi un pasākumi, kas ne vien dotu materiālu pienesumu 3x3 Īrijā, bet arī ļautu vēl vairāk Zaļās Salas latviešus iepazīstināt ar šo tradīciju un piesaistīt viņus trīsreiztrīsnieku pulkam.

Pavisam drīz tiks uzsākta pietiekumu pieņemšana saietam, kas notiks Lough Lannagh brīvdienų ciematā Castlebar pilsētā. Bet jau tagad nākamā gada kalendārā var iezīmēt provizoriskos 3x3 Īrijā datumus: 10-16. augusts.

Inguna Mieze
baltic-ireland.ie



FOTO Lauris Karpovs

Daudzinājums 2024. gada 3x3.



FOTO Lauris Karpovs

Bērniem katru dienu ir latviešu valodas apmācība.

Baltijas Mežtakas brišana #6

Posms Smārde-Tukums



Skanīgs reklāmas sauklis aicina tūristus doties „Uz Tukuma pēc smukuma“. Tāds ir tieši mans nodoms šodien – papildus acu priekam arī

ieelpot svaigu meža gaisu un veselīgi pakustināt kājas.

Šajā svētdienā augusta vidū soļoju viens. Kaķa pamodināts, laicīgi iekāpu mašīnā, un ap 7.30 to novietoju pie Smārdes dzelzceļa stacijas. Šodienas distance (kopā 16 km) ir īsāka nekā iepriekšējie pārgājieni, un ar diezgan drošu precizitāti zinu, ka ap pusdienlaiku būšu Tukumā, no kurienes varēšu ar vilcienu atgriezties Smārdē.

Saule spīd, un ir patīkami – bet ne pārāk silti. Šķērsojot mazpilsētu, katrā sētā ābelēm zari gandrīz lūzt zem ābolu daudzuma. Un plūmes! Nodēgustēju – tumšās plūmes ir sulīgi gatavas, bet dzeltenām vel mirklīti jāpabriest.

Eju garām veikalam „Smārdes medus“. Te dravnieks Edgars Šneiders ar ģimeni piedāvā dievīgu nektāru, ko bites atnes tepat no Ķemeru Nacionālā parka. Ģimenei saimniecībā arī ietilpst smiltsērķšķu krūmi, un arī tiem oranžās ogas ir kupli saaugušas. Smiltsērķšķiem dzimtene meklējama Ziemeļāzijas stepē, bet tie Latvijā lieliski aug un dāvina ārkārtīgi veselīgās ogas – viena maziņa satur vairāk C vitamīnus nekā vesels citrons. Tāpēc tās ir kļuvušas par iecienītu produktu, turklāt izmantojamas gan uzturā, gan kosmētikā.

Turpat netālu sastopu uz ceļa sauli baudošu bezkājaino ķirzaku – glodeni. Izskatās, ka atradusi omulīgu vietu,



Šlokenbekas muižas vārti.



Veikals „Smārdes medus“.



Vētrā nogāzies koks aizsprosto taku.

tikai ceru ka kāda mašīna viņu nesabrauks.

Mežtaka riktīgi sākas, pagriežoties pa kreisi pie Kārniņu kapiem. Te uzreiz esmu biezā priežu mežā, kur sagaida bars ar šodien neatlaidīgiem ceļabiedriem – knišļiem un odiem. Un, tā kā esmu aizmirsis seno austrāļu gudro padomu „remember the Aerogard!“ (aptuvenais tulkojums – paņem līdzī pretodu indi), varēšu vēlāk skaitīt kodienus savā miesā.

Pirms trim nedēļām Kurzemi un Rīgu pamatīgi sapūta vētra, un vairākās vietās nogāzušies prāvi koki aizsprosto ceļu. Nākas tiem līst pa apakšu vai rāpties gar augšu. Es to nebiju darījis kopš bērnības, bet izsprūku cauri bez bojājumiem sev.

Pēc dažiem kilometriem paveras ass kontrasts – lielas platības no meža ir izcirstas, palikuši tikai stumbri. Bet arī šeit zied smukas puķes, un vasaras norieta vēstneši virši izplešas kā violela sedziņa.

Nonāku Milzkalnes miestnā, kur atrodas



Glodene uz ceļa.

Šlokenbekas muiža. Šī ir vienīgā muiža Latvijā, kurai ir vēl saglabājušies viduslaiku aizsargvaļņi. Mūsdienās aiz brangajiem mūriem atrodas Latvijas Ceļu muzejs, kur var apskatīt dažādas senas ceļu veidošanas ierīces, kā arī viesnīca un kafējnīca.

Pa nakti palikušie viesi laiski bauda svētdienas brokastis pagalmā. Ar nolūku iemalkot tēju, es apsēžos galā galdiņam, kur jau mīlojas kāds četrdesmitgadīgs pāris. Dzirdu, ka dāma ar oficianti runā tekoši latviski, bet ar savu vīru svešvalodā. Atrodu iespēju pavaicāt kundzei, no kurienes viņa ir? Viņa atbild, ka no Lietuvas, bet viņas ome bija latviete, tāpēc brīvi pārvalda valodu. Vai nav jauki!

Turpinājums 13. lpp.



FOTO Filips Birzulis

FOTO Filips Birzulis

FOTO Filips Birzulis

FOTO Filips Birzulis

Par Jēzu Kristu

Mācītāja Raimonda Sokolovska pārdomas

Pasaules Pašnāvību Novēršanas Diena (World Suicide Prevention Day, September 10) ir starptautiski kultivēta kustība, kas veltīta riska faktoru samazināšanai, lai novērstu pašnāvības, un ietver dažādas aktivitātes pasaulē kopš 2003. gada. Šīs dienas tēma aktīvi vieno vairāk kā 60 valstis. Tā aicina ikvienu uz rīcību, kas atbalsta palīdzības meklēšanu un sniegšanu, stigmatas samazināšanu, kā arī mīlestībā pieminot pašnāvībā aizgājušos cilvēkus un godinot viņu piemiņu, gan arī tos, kuri pārcietuši pašnāvību mēģinājumus, kā arī tos, kas par viņiem sēro. Mans veltījums tam šogad ir mans raksts „Par Jēzu Kristu“, no manas grāmatas „Varavīksnes lokā“.



Dieva Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā!

Mans tēvs bija uzaudzis septiņu bērnu ģimenē, kur viņš bija jaunākais. Un tēva māte (kuru es vairs nesastāpu) – mana vecāmāte – dzīvoja vecajos Latvijas laikos ar visu lielo ģimeni laukos, ļoti grūtos apstākļos. Viņa bija ļoti ticīgs cilvēks un pazīstama visā apkārtnē ar savu labestību un labdarību. Tomēr, kā tas dažreiz mēdz būt daudz bērnu ģimenēs, kur vēl visam citam nāca klāt vīra smagā dzeršana, kā dēļ pilnīga nabadzība un bezizeja. Un tā kādu dienu izmisums guva virsroku un vecāmāte skrēja uz upi. Pie pašas upes, izplētis rokas, stāvēja kāds tēls. Viņai tuvojoties, arvien skaidrāk iezīmējās vienkāršais apģērbs, bārda un garie mati. Pienākot klāt, vecāmāte bija vaicājusi: „Kas Tu esi?“ Un Viņš bija atbildējis: „Es esmu Jēzus.“ Tad Jēzus viņai bija teicis: „Sievā, Es esmu cietis vēl vairāk nekā tu. Ej atpakaļ pie saviem bērniem!“

Un otra reize, kad Tas Kungs bija uzrunājis manu vecmāti, bija iesākoties Otrajam pasaules karam. Viņa dzīvoja ticīga cilvēka lūgšanu dzīvi, un bija lūgusi par saviem bērniem, dēliem karā aizejot. Un Tas Kungs Jēzus viņai bija apsolījis, ka VISI SEPTIŅI viņas bērni Otrajā pasaules karā paliks dzīvi. To zināja māsas, kas palika mājās. Tā arī

notika. Mana tēva brāļi visi pārnāca no kara (jo tēvs veselības stāvokļa dēļ netika iesaukts) un nodzīvoja ilgu mūžu. Arī vecāmāte aizgāja Dieva mierā sirmā vecumā.

Tālāk. Šoreiz varu teikt tikai tik daudz: Tas Kungs Jēzus ir tērpies Ķēniņa mantijā. Vārda burtiskā nozīmē – Viņam ir mugurā Ķēniņa tērps. Rokā Viņam ir Valdnieka zizlis, un Viņš to tura ieslīpi, un galvā Valdnieka kronis. Gara bārda. Vēlāk esmu kaut kur lasījis, ka garīgajā pasaulē jeb Debesīs – drēbes izsaka pozīciju. Es līdz tam nekur nebiju sastapis Jēzu attēlotu tik vienreizēji krāšņā, un tai pat laikā varētu teikt – vienkāršā Valdnieka austrumu tērpā, kādu es redzēju Viņam mugurā.

Lai gods un slava Viņam pie visām tautām uz bērnu bērniem!

Lai nāk Viņa Valstība un pieaug spēkā, kas jau arī notiek!
Lai atgriezušies grēcinieki bauda dzīvības eliksīru, kas iztecēja no Viņa rētām!

Lai lieli un mazi dzied Alleluja!

Lai slavē Viņa Vārdu, kas spiežas dziļi iekšā!

Lai Betlēmes zvaigzne spīd pār draudzi!

Lai Jūras Karaliene svētī!

Un Erceņģelis saka: Amen.

Mācītājs Raimonds Sokolovskis

Baltijas Mežtakas brišana #6

Turpinājums no 12. lpp.

Atstājot muižas patīkamo teritoriju, mežtaka ved augšup un lejup pa Raudas paugurmasīvu. Nedaudz tālāk uz ziemeļiem atrodas 113 metru augstais Milzkalns, populārs galamērķis slēpotājiem. Bet šodien apkārtnes ļaudis vairāk vērs skatienus uz leju, jo – tiek meklētas sēnes! Diemžēl ne pārāk veiksmīgi, atzīst kāds divus tukšus spaiņus nesošs vīrs, kopš lielās vētras neesot lijis.

Vismaz ceļmalā var ieraudzīt pa kādai mušmirei. Kā jau visi (cerams) zina, ar šīm sarkanām smukulēm nedrīkst mieloties, ja nu vienīgi lai apstiprinātu veco tautas gudrību, ka jebkuru sēni var ēst – vienreiz.

Tomēr tauta jau sen māc paņemt labumus no mušmirēm. Vēstures pētījumos balstītā filmā *Baltu ciltis*



Zalktis.

rāda, kā senči guvuši halucinogēnus iespaidus no mušmirēm Jāņu svinēšanas laikā. Ir dzirdēts arī, ka mūsdienās daži laucinieki zina kā gatavot šo viru, bet pats gan neesmu to baudījis.

Bet, gandrīz sasniedzis Tuku, satieku vēl vienu dzīvnieku, kas saulojas uz asfalta. Pēc dzeltenajām ausīm spriežot, tas ir zalktis.

Atšķirībā no indīgās odzes un agresīvās gludenās čūskas (ko nevajag jaukt ar jau minēto glodeni – tas nav viens un tas pats), tautas ticējumos zalktis ir svētības nesējs. Piemēram, zalktis sargā papardes ziedu, ļaujot tam pieiet tikai sirdsšķīstiem ļaudīm.

Vēl par šo intriģējošo čūsku iesaku palasīt interesantu *Neatkarīgās Rīta avīzes* rakstu: *Svētības nesējs zalktis – nra.lv*.* Un no tā paša avota, nevaru atturēties padalīties ar izvilcumu par zalkšu kāzām:

„Vasaras viducī zalkši rīko kāzas, un tajās piedalās vairāki īpatņi. Parasti kādā



Eksponāts Latvijas Ceļu muzejā.

FOTO Filipa Birzulis

saulainā vietnā savācas vairāki pāri un, savijušies ciešā kamolā, nodarbojas ar dzimtas turpināšanas pasākumu. Apkārt parasti lodā tēviņi, kuriem pie dāmām tikt nav izdevies, taču viņi nebūt nedusmojas. Viņi mīlniekus sargā no briesmām. Briesmu tuvumu sajutuši, šie sargi brīdinoši iešņācas un izdala smirdšķidrumu. Tas ir kā signāls ar pārošanos aizņemtajiem tīkamo nodarbi beigt un glābties.“

Patiesībā – nav jālieto sēnes, lai ieraudzīt brīnumus, jo daba tāpat vien ir dikti interesanta!

Filips Birzulis,
latviafreetours.com
Laikrakstam „Latvietis“

* <https://nra.lv/maja/119918-svetibas-nesejs-zalktis.htm>

Konceptuāli vienojas ...

Turpinājums no 1. lpp.

plānā apkopotas arī citu nozaru ieplānotās aktivitātes, kā arī jaunas iniciatīvas. Sadarbība starp valsts un pašvaldību institūcijām, uzņēmējiem un iedzīvotājiem ir būtiska, lai nodrošinātu visaptverošu un maksimāli efektīvu pieeju Austrumu pierobežas teritoriju attīstībai un drošībai.

Rīcības plāns iekļauj virkni iniciatīvu tādās reģiona ilgtspējīgai attīstībai būtiskās jomās kā drošība, ekonomika un cilvēkresursi.

Drošība

Plāns paredz austrumu pierobežas stiprināšanas jautājumu virzīt kā visas ES drošības jautājumu un daudzgažu budžeta ietvarā pēc 2027. gada panākt papildus finansējumu specifiski ES Austrumu pierobežas valstīm un reģioniem, kas robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju.

Paredzēts modernizēt agrīnās brīdināšanas sistēmu, īstenot pretmobilitātes plānu, nodrošināt vairāku militāro bāžu darbību un izvietot 550 Valsts aizsardzības dienesta karavīrus Latgales reģionā. Tāpat paredzēts attīstīt divējāda lietojuma produktu ražošanu.

Paredzēti pasākumi gan informatīvās telpas stiprināšanai, gan krīzes vadībai un sabiedrības zināšanu pilnveidei.

Plāns paredz arī austrumu pierobežas stiprināšanas jautājumu virzīt kā visas ES drošības jautājumu un daudzgažu budžeta ietvarā pēc 2027. gada panākt papildus finansējumu specifiski ES Austrumu pierobežas valstīm un reģioniem, kas robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju.

Ekonomika

Austrumu pierobežas teritorijas iedzīvotāju labklājības celšanai būtiski ir īstenot reģiona ekonomikas attīstību



FOTOVARAM

VARAM ministres Ingas Bērziņas vadībā notika Austrumu pierobežas sociālekonomiskās attīstības un drošības stiprināšanas tematiskās komitejas trešā sanāksme.

veicinošus atbalsta pasākumus, padarot Austrumu pierobežas teritoriju par pievilcīgāku vietu uzņēmējdarbības veikšanai, t.sk. radot 435 jaunas darba vietas, atbalstot mazos un vidējos uzņēmumus, turpinot Latgales Speciālās ekonomiskās zonas instrumentu un izveidojot četras papildus Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras filiāles jaunu uzņēmumu piesaistei. Plānotas investīcijas industriālā parka izveidei, radot vismaz 82 darba vietas viedās specializācijas nozarēs, kā arī plānots atbalsts 570 lauku saimniecībām un uzlabot pakalpojumu un infrastruktūras piekļuvi 30% Austrumu pierobežas lauku teritorijas iedzīvotājiem.

Paredzēta publiskās privātās partnerības modeļa izstrāde mājokļu būvniecībai ar īres subsīdijām, kā arī investīcijas mobilitātes veicināšanai, t.sk. turpinot izpēti par Daugavpils lidostas attīstību.

Cilvēkresursi

Austrumu pierobežas drošības un ekonomiskās attīstības jautājumi ir cieši saistīti ar teritorijas apdzīvotību.

Tāpat viens no mērķiem ir panākt uzņēmēju vajadzību un augstākās izglītības un zinātnes piedāvājuma sinerģiju.

Plāns piedāvā pasākumus izglītības jomā, t.sk. papildus budžeta vietu

izveidi Malnavas koledža vidējās profesionālās izglītības līmenī, nodrošināt īsā cikla studijas augstākās izglītības līmenī, kā arī nodrošināt vismaz 8 pieejamības jeb izņēmuma skolas. Paredzēts izveidot Kadetu vidusskolu un apmācīt vismaz 200 jauniešus Militārā pamatkursa pirmajā līmenī.

Veselības aprūpes jomā plānots stiprināt slimnīcu neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļas darbu, papildus izveidojot aprūpes atbalsta personu darba vietas. Tāpat plānots ieguldīt publiskās ārtelpas attīstībā un 143 sociālo mājokļu izveidē.

Plāna īstenošanai šobrīd indikatīvi pieejami 185 milj. eiro, t.sk. valsts budžeta finansējums – 162 milj. eiro, ES fondu finansējums un citu ārvalstu finanšu instrumentu finansējums 23 milj. eiro. Par papildu finansējuma piesaistes iespējām tiks izvērtēts Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gadam vidusposma ietvaros un Eiropas Savienības fondu pēc 2027. gada plānošanas procesā. Ar plašāku informāciju būs iespējams iepazīties rīcības plānā brīdī, kad tas tiks nodots publiskai apspriešanai.

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
Sabiedrisko attiecību nodaļa

Jauns raidieraksts par bērnu daudzvalodību „Vārti“

Turpinājums no 3. lpp.

vērstas uz dažāda formāta satura izstrādi, kas var noderēt un ir viegli pieejams ikvienai ģimenei. Uzsākot darbību, biedrība izveidoja Instagram kontu un Facebook lapu un grupu, kur regulāri tiek ievietota zinātniski pamatota informācija vecākiem par bērnu daudzvalodību un mantotās valodas apguvi.

Vārtu sēriju var klausīties šeit:

Apple Podcasts: <https://podcasts.apple.com/us/podcast/varti/id1762373850>

Spotify: <https://open.spotify.com/show/7Dvtct7sWV9dLcGn6JJHwx>

YouTube kanāls Vārti: <https://www.youtube.com/@V%C4%81rti-j60>

Projektu finansē Latviešu valodas aģentūra no Izglītības un zinātnes mi-



FOTO Publicitātes foto

Raidieraksta „VĀRTI” radošā komanda – priekšā no kreisās: Inga Sindi, Signe Rirdance un Daina Grosa – pirmās sērijas publicēšanas dienā.

nistrijas budžeta programmas „Valsts valodas politika un pārvalde” un Amerikas Latviešu apvienība.

#Vārti #VārtiRaidieraksts #LatviešuValodaDiasporasĢimeneš #LatviešuValodasUzturēšana #VārtiPodcast #VārtiPodkāsts

Satikšanās Limbažos – nedēļa, kas paliks atmiņā

Turpinājums no 10. lpp.

u.c. bija plaši apmeklētas un novērtētas. Nedēļas vidū visi 350 dalībnieki autobusos devās dažnedažādos virzienos. Plašais Limbažu novads piedāvāja iespējas gan iepazīt senās pilsis un muižas, gan arī ievērojamo cilvēku, tostarp himnas autora Baumaņu Kārļa un romantiskā dzejnieka Friča Bārdas dzimtās vietas. Bija iespēja viesoties vietējo uzņēmēju un citu aktīvu no vadnieku sarūpētos pasākumos.

Par papildītās nedēļas tuvošanos beigām piektdienas vakarā liecināja pošānās Daudzinājumam. Tad vakarpusē pēc aktīvās programmas visi tērās goda drānās. Saposti, smaidīgi un skaisti dalībnieki gājienā caur attīršanās vārtiem ienāca goda vietā ap rituālo ugunsroku. Te ar īpašām uzrunām un dziesmām, daudzināja saieta tēmu – satikšanos. Tā vijās cauri visai nedēļai un ļoti labi atspoguļoja kopējās sajūtas nedēļas garumā – katrs dalībnieks taču satika kādu citu pirmo reizi, satika kādu sen un ilgi neredzētu, bet kādam noteik-



FOTO Klāra Sidoroviča

Saposušies nedēļas kulminācijas pasākumam Daudzinājumam arī saieta vadītāji Anna un Guntis Nulles.

ti bija iespēja caur saieta sajūtām, sarunām un jaunu pieredzi satikt pašam sevi.

Nākamie 3x3 saieti Latvijā notiks 2025. gada vasarā Grobiņā (29. jūnijs –

6. jūlijs) un Baldonē (20. – 27. jūlijs). Informācija par visiem 3x3 pasaulē atrodama www.3x3.lv

Tīna Sidoroviča

Datumi

Vārda dienas, dzimšanas dienas un zīmīgi notikumi

8. oktobris

Aina, Anete

1789. Krievu-turku karš: Krievijas karaspēks atbrīvoja Beogradu.

1919. sākās Bermonta uzbrukums Rīgai.

1924. dibināta studentu korporācija *Fraternitas Vesthardiana*.

1939. šķēpa metēja, olimpiskā zelta medaliste Elvīra Ozoliņa.

1939. Otrais pasaules karš: Ar Ādolfa Hitlera dekrētu Vācijas anektēja Polijas rietumu daļu.

1986. mūziķis Ingus Purens.

9. oktobris

Elga, Helga, Elgars

Vispasaules pasta diena

1915. SLT aktrise Hilda Dukure.

1920. Polijas karaspēks atņēma Lietuvai tās galvaspilsētu Viļņu.

1925. Melburnas Operešu ansamblā, MLT, ALT aktrise Vera Lešinska.

1944. sākās Maskavas konference –

Čerčils, Staļins un sūtnis Herimens.

10. oktobris

Arvīds, Arvis, Druvis

1919. Latvijas karaspēks atkāpjas uz Daugavas labo krastu.

1939. Lietuva un PSRS paraksta bāzes līgumu; Lietuva saņem Viļņu no PSRS okupētās Polijas.

1944. 19. divīzija atkāpjas pār Daugavu uz Kurzemi.

1944. Sarkanarmija sasniedz Baltijas jūru pie Klaipēdas Lietuvā.

11. oktobris

Monta, Tince, Silva

1959. politiķis un matemātiķis, LR Izglītības un zinātnes ministrs (2002.g. 7.nov. – 2004.g. 9.marts, 2016.g. 11.febr. – 2018.g. 27.nov.) Kārlis Šadurskis.

12. oktobris

Valfrīds, Kira

1939. PSRS pieprasa teritorijas izmai-

ņu ar Somiju un bāzes Somijā.

1943. sabiedrisko darbinieks Austrālijā Juris Jakovics.

13. oktobris

Irma, Mirga

1424. Rīgas arhibīskapa amatā nāk Rīgas domkungs Hennings Šarpenbergs. Viņš turpina cīņu par sava amata atbrīvošanu no ordeņa pakļautības.

1944. Sarkanā armija ieiet Rīgā.

1950. skolotājs, sabiedrisko darbinieks Austrālijā Vilis Padoms.

14. oktobris

Vilhelmīne, Minna

1904. lidmašīnu konstruktors Kārlis Irbīte.

1944. Sarkanarmija ieiet Norvēģijā (ziemeļos, Finnmarkas apgabalā).

1944. dziedātājs Jānis Sproģis.

1962. māksliniece Ieva Dekse.

1964. sabiedrisko darbinieks Ojārs Blezūrs. ■

Sarīkojumi, draudzes ziņas un ziņojumi

Adelaidē

Ceturtdienās no plkst. 19.00 – 20.00

5EBI-FM 103.1MHz raidījumi

latviešu valodā; tiešraide internetā: www.5ebi.com.au

Otrdien, 1. okt., plkst. 11.30 ALB namā *Ceļošana klubkrēslā*. Lilita Daenke stāstīs par jauktā kora *Dziesmu Laiva* brau-

cienu pie Pertas latviešiem. Visi laipni aicināti. Lūdzam pieteikties iepriekš LAIMAS birojā (8172 0820). Dalības maksa \$12, LAIMAS klientiem \$7.

Trešdien, 2. okt., plkst. 10.00 Vanadžu sapulce DV namā.

Ceturtdien, 3. okt., plkst. 10.00 spēlēsīm *Scrabble* (latviešu un angļu valodā) ALB namā, un pēc tam ēdīsim pusdienas. Lūdzam pieteikties LAI-

MAS birojā (tālr. 8172 0820). Dalības maksa \$12, LAIMAS klientiem \$7.

Otrdien, 8. okt., no plkst. 10.00 līdz 12.00, ALB namā mākslas grupa vadīs Sandra Lange. Nodarbībās var piedalīties bez priekšzināšanām. Visi laipni aicināti. Dalības maksa \$16, LAIMAS klientiem \$7.

Ceturtdien, 10. okt., plkst. 10.00 spēlēsīm *Scrabble* (latviešu un angļu

valodā) ALB namā, un pēc tam ēdīsim pusdienas. Lūdzam pieteikties LAIMAS birojā (tāl. 8172 0820). Dalības maksa \$12, LAIMAS klientiem \$7.

Piektdien, 11. okt., plkst. 18.00 Saviesīgais vakars DV namā. Dziedāšana, jautrība, lētie atspirdzinājumi, ieeja bezmaksas. Vakariņās: *Karstie suņi* \$8. Pieteikšanās pie Rūda obligāta 0412637427.

Sestdien, 12. okt., plkst. 18.00 Vīru kora saieta viktorīna Latviešu namā. Jautājumi latviski un angļiski. Ieeja \$10. Biļetes www.trybooking.com/CVETT

Svētdien, 13. okt., plkst. 14.00 DV vīru kora *Daugava* 55 jubilejas koncerts Tālavā. Biļetes www.trybooking.com/CUFFJ (vai no Rūda).

Trešdien, 16. okt., plkst. 10.30 izbrauksim no ALB nama uz *Langhorn Creek*, kur baudīsim garšīgas pusdienas vīnotavā *Lake Breeze*. Pieteikties LAIMAS birojā līdz 15. okt. Maksa par autobusu \$9, ALB LAIMAS klientiem \$7.

Ceturtdien, 17. okt., plkst. 10.00 spēlēsim *Scrabble* (latviešu un angļu valodā) ALB namā, un pēc tam ēdīsim pusdienas. Lūdzam pieteikties LAIMAS birojā (tāl. 8172 0820). Dalības maksa \$12, LAIMAS klientiem \$7.

Sestdien, 19. okt., plkst. 11.30 ALB pilnsapulce ALB namā.

Sestdien, 19. okt., plkst. 13.00 Pavasara svētki. Aicinām ALB biedrus un draugus uz BKJū Biedrības dārzā. ALB pusdienas biedriem bezmaksas, draugiem \$20. Biļetes www.trybooking.com/CVBWK

Adelaides Sv. Pētera draudze

Svētdien, 6. okt., plkst. 11.00 Pļaujas svētki, dievkalpojums ar dievgaldu.

Brisbanē

Sestdien, 5. okt., plkst. 13.30 Latviešu namā Meduskūkas meistarklase. Maksa \$40. Lūdzu, samaksājiet pie durvīm ierašanās brīdī. Vietu skaits ierobežots. Ieņēmumi tiek novirzīti Brisbenas latviešu kopienas un halles atbalstam. Atbildiet līdz piektdienai, 27. sept., reģistrējoties caur Eventbrite. Nav interneta? Zvani vai raksti Guntai 0409 346 785. Saite uz RSVP: <https://www.eventbrite.com.au/e/965518099627>

Sestdien, 19. okt., plkst. 12.00 Latviešu namā Rummy/zolītes pēcpusdiena. Maksa \$10.

Kvīnslandes latv. ev. lut. draudze

Goldkostā

Katra mēneša pirmajā otrdienā, plkst. 15.00 Zoom tikšanās neklātienē. Zoom saite saņemama no elgachat@gmail.com.

Kanberā

Katru otrdienas vakaru no plkst. 17.30, tikšanās Poļu kluba telpās, 38 David St., Turner, kur notiek latviešu skola,

tautas deju mēģinājumi un patērēšana pie alus kausa vai vīna glāzes, vai arī pie kafijas vai tējas krūzes. Būs izņēmumu reizes, kad klubs būs ciet un tikšanās nenotiks. Ja vēlaties iepriekš sazināties, lūdzu, zvaniet Ivetai Leitasei 0402 054 854 vai Mārim Neimanim 0481 099 880.

Melburnā

3ZZZ 92.3 FM Latviešu raidījumi ceturtdienās no plkst. 12.00 – 13.00.

Sestdien, 5. okt., plkst. 12.00 Vanadzū pusdienas DV mītnē, tikai ar pieteikšanos iepriekš pie Koi Nemiro 0416234758.

Sestdien, 19. okt., plkst. 16.00 *Dejot priekš!* Latviešu namā. *Piektais Rītenis* un *Rītenītis* jubilejas koncerts ar kuriem *Ausma* un *Daina*. Biļetes pērkamas pie durvīm. \$25/\$20/\$10/\$0.

Melburnas latv. ev. lut. draudze

Prāv. Helga Jansone

Svētdien, 13. okt., plkst. 11.00 divvalodas dievkalpojums.

Svētdien, 13. okt., plkst. 12.15 draudzes pilnsapulce.

Svētdien, 20. okt., plkst. 11.00 dievkalpojums ar kristībām.

Dievkalpojumi skatāmi www.Facebook.com un www.Youtube.com Praveste Helga Jansons. Kā arī var skatīties: www.melburnaslatviesudraudze.org.au

Pertā

Radiostacija 6EBAFM pārtraukusi raidīšanu. Nav zināms, kad raidījumi atsāksies.

Pertas ev. lut. Sv. Pāvila draudze

Māc. Gunis Balodis.

Svētdien, 6. okt., plkst. 10.30 Zoom dievkalpojums. 20. pēc Sv Gara Svētkiem.

Svētdien, 20. okt., plkst. 10.30 Zoom dievkalpojums. 22. pēc Sv Gara Svētkiem.

Sidnejā

Ceturtdien, 3. okt., plkst. 12.00 Latviešu namā Ceturtdienas pusdienas; iepriekš pieteikšanās pirms otrdienas, zvanot 0425392988.

Sestdien, 5. okt., plkst. 10.30 DV Sidnejas nodaļas gadskārtējā pilnsapulce DV namā.

Sestdien, 5. okt., plkst. 12.00 pusdienas un novuss DV namā.

Piektdien, 11. okt., plkst. 11.00 Senioru saiets Latviešu namā.

Otrdien, 15. okt., plkst. 12.00 Zolīte Latviešu namā.

Ceturtdien, 17. okt., plkst. 12.00 Latviešu namā Ceturtdienas pusdienas; iepriekš pieteikšanās pirms otrdienas, zvanot 0425392988.

Sestdien, 19. okt., plkst. 9.30-11.30 sporta klubs SPARS rīko sporta nodarbību rītu bērniem Strathfield Park, Chalmers Rd Entrance. Visi bērni no 2 g.v. - 16 g.v. mīļi gaidīti. Ja slikti laika apstākļi, tad notiks Sv. Jāņa Baznīcas zālē, 30 Bridge Rd, Homebush.

Sestdien, 19. okt., plkst. 13.00 SPARS

un DV sportistu EVEREST saviesīgā pēcpusdiena DV namā. Novuss ziņesturnīrs, šautriņas.

Sidnejas ev. lut. latviešu draudze, Svētā Jāņa baznīcā

Māc. Kolvins Makfersons

Svētdien, 6. okt., plkst. 10.00 dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu.

Svētdien, 13. okt., plkst. 10.00 dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu.

Svētdien, 20. okt., plkst. 10.00 dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu.

Dievkalpojumi arī pārraidīti tiešraidē uz YouTube: https://www.youtube.com/channel/UCK2IwlGgZrpII_KLisSrdJg

Sidnejas latv. ev. lut. Vienības draudze

Māc. Raimonds Sokolovskis.

Par nākamajiem dievkalpojumiem lūgums sazināties ar māc. Raimonu Sokolovski – tālr. 0438301512 vai draudzes priekšnieci, diakoni Gundegu Zariņu – tālr. 0474152425 vai 02 9548 3964.

Latvijā

Ceturtdien, 17. okt., plkst. 16.00 pēc Latvijas laika videokonferenču platformā Zoom norisināsies Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Eiropas nodarbinātības dienestu tīkla (EURES) darba mobilitātes konsultantu rīkotais tiešsaistes seminārs remigrantu atbalstam *Gribu atgriezties Latvijā! Ar ko sākt?*, lai Latvijas valsts piederīgajiem, kuri dzīvo ārvalstīs, bet vēlas atgriezties Latvijā, sniegtu detalizētāku informāciju par nodarbinātības iespējām Latvijā, izskaidrotu, kādas formalitātes jākarro ārvalstī, pirms izbraukšanas, un Latvijā, atgriežoties, un kādus pakalpojumus piedāvā NVA un EURES. Dalībai seminārā jāreģistrējas elektroniski, aizpildot pieteikšanās anketu šeit: <https://forms.gle/xD3EAJZW4CmFUa7V7>

No 28. septembra līdz 17. novembrim Latvijas Nacionālā mākslas muzeja galvenās ēkas Kupola zālē (Rīgā, Jaņa Rozentāla laukumā 1) norisināsies Lauras Veļas personālizstāde *Ievainotā atmiņa*. Izstāde veido telpu diskusijai par Latvijas iedzīvotāju deportāciju izraisītās traumas ietekmi uz mūsdienu sabiedrību.

Līdz 24. novembrim Latvijas Nacionālā mākslas muzeja galvenās ēkas 4. stāva zālēs noritēs Jāņa Deinata personālizstāde *Pirmā piecgade*, kas piedāvā dokumentālu stāstu par periodu pirms Latvijas valstiskās neatkarības atgūšanas, kad pārmaiņas sabiedrībā vēl tikai brieda, un mākslinieka fotoaparāts fiksē vērojamās sairstošās sociālisma iekārtas ainas. ■

Eiro kurss

Eiropas Centrālās bankas atsauces kurss **1. oktobrī**.

€1 = 1,60400 AUD €1 = 1,75480 NZD
€1 = 0,83193 GBP €1 = 1,10860 USD